

Kotiani etsin vain...

Jarrumiehen nuoruuden aikaisissa lauluissa sanat menivät jotenkin otsikon mukaisesti. Samaa voi valitettavasti sanoa suomalaisista paikkatietoyhtiöistä viime vuosilta. Yritys toisensa jälkeen vaihtaa kokonaan tai osittain omistajaa. Kun miettii paikka- ja kartta-alan yrityksiä 5–10 vuoden takaa, tulee mieleen sen kummemmin miettimättä nimiä Finnmap, Mittaustekniikka, Kaavakartta, Erikoiskartta, Monikartta, Karttakeskus, Meridian Systems, Geodata, Satelliittikuvakeskus, Novosat, Centroid, jne. Yksikään ei toimi enää samalla omistuspohjalla kuin aikoinaan. Osa yrityksistä on vallan kadonnut markkinoilta, osa fuusioitunut jonkin toisen kanssa tms. Liikkeellä olevien huhujen mukaan nykyisistä markkinoilla olevista yrityksistä osa on edelleen tai jälleen myynnissä. Osa niistä on myynnissä julkisesti osa vähemmän julkisesti.

Jarrumies alkoi joutessaan pohtia, miksi näin on ja mitä seurauksia sillä on ollut ja tulee mahdollisesti olemaan. Syitä tapahtuneeseen kehitykseen on varmasti useita, mutta ehkäpä joitakin päälinjauksia voisi silti vetää. Ensimmäisenä tulee esille yritysten alkuperäinen omistusmalli. Alan yritykset ovat valtaosin olleet omistajavetoisia tai muuten omistuspohjaltaan varsin kapeita, jolloin ostaminen tai myyminen on ollut suhteellisen helppoa. Omistajan ikääntyessä on luonnollisesti yhtenä ratkaisuna helposti tullut mieleen koko yrityksen myyminen. Tämä ei kuitenkaan jarrumiehen mielestä selitä kaikkea. Muitakin syitä pitää löytyä, sillä onhan alalla myyty (alan mittapuussa) isohkojakin yrityksiä.

Voidaan perustellusti esittää kysymys, onko itse alassa jotain, mikä lisää myynti/ostohalukkuutta. Tähän voidaan jarrumie-

hen mielestä vastata myöntävästi.

Alamme tekninen kehitys 5–15 vuoden kuluessa on ollut valtavan nopeata ja se on tapahtunut lähes kaikilla käytössämme olevilla tekniikan sektoreilla. Tämä on yhtäältä tuonut odotuksia alan taloudellisen kasvun ja yhteiskunnallisen merkityksen suhteen. Tällaisia odotuksia ovat paisuttaneet mm. mobiiliteknologia, langaton tiedonsiirto ja paikannusteknologia. Yritysten perustajaomistajat, jotka ovat olleet varovaisia, eivätkä ole uskaltaneet lähteä sijoittamaan lisää pääomaa ja arvaamaan, mikä teknologian tai tietotekniikan osa-alue toisi voiton. Miksi ottaa itse riski, kun sen voi laittaa kauppahintaan mahdollisuutena ostajalle. Näin jälkikäteen ajatellen viisasta politiikkaa. Em. teoriaa tukee vielä jossain määrin se, että alallamme on aina ollut kilpailua ja suuria voittoja, joita voisi sitten riskisijoittaa, ei ole pienehköille yrityksille päässyt syntymään.

Ammattikuntamme onneksi voidaan kuitenkin todeta, että eräs yleinen syy jonkin alan vilkkaaseen yritysmyyntiin ei ole toteutunut. Se on se, että alalla vallitsisi pitkä ja syvä lama, jolloin yritysten taloudelliset toimintaedellytykset olisivat olemattomat.

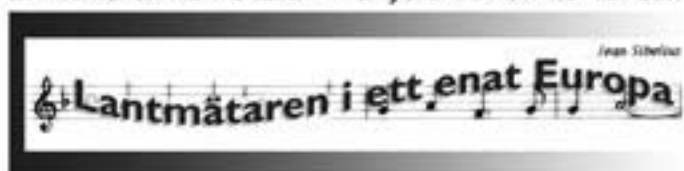
Toinen seikka, joka jarrumiestä askarruttaa on se, missä määrin tämä turbulenssi vaikuttaa tai on vaikuttanut alaan sinänsä. Olisi lapsellista kuvitella, etteikö

tällä olisi ollut alan yrityksille haitallisia vaikutuksia. Ensi sijassa se vaikeuttaa pitkäaikaisten ja luottamuksellisten suhteiden kehittymistä organisaatioiden kesken. Henkilötasolla asiat voivat hoitua hyvinkin, mutta organisatorisella tasolla on vaikeuksia. Vaatii uskallusta miltä tahansa organisaatiolta esim. ulkoistaa jokin toiminnan kannalta merkittävä toiminto, jos on pelättävissä, että ostopalvelun tuottajan omistus pohjalla on taipumusta kovin usein muuttua. Vastaavasti omistajaepävarmuus strategisten allianssien muodostumisen kannalta on hankalaa, jos omistus ei ole vakaata. Alliansseissa on usein kysymys paitsi toimintayhteistyöstä myös omistajatahojen halusta yhteistyöhön. Tähän samaan kategoriaan kuuluu myös se tosiseikka, että yritysten on turha haikailla entistä tiiviimpään yhteistyöhön (ulkoistuksiin asti) viranomaisorganisaatioiden kanssa, mikäli vastaava omistajaepävarmuus jatkuu. Kaikki yritys kentän sekaannus ja turbulenssi vahvistaa vakaita viranomaistoimintoja ja aiheuttaa paineita näiden organisaatioiden keskinäiseen yhteistyöhön.

Jarrumies ei perinteisesti ole juuri mobiiliteknologiaan ainakaan kaupallisessa mielessä uskonut. Kovasti mobiilia on tämä yksityisen sektorin touhu nykyään. Toivottavasti edes se johtaa kaupalliseen menestykseen. Mene ja tiedä.

.....

20. NORDISK KONGRESS – Pohjoismainen kongressi

TRÅSKÄNDA 8.-10.7.2004 JÄRVENPÄÄ